

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Marii Mercatoris S. Augustino Æqualis Opera Quaecumque Extant

[Complectens Ea Quæ Ad Hæresim Nestorianam Spectant]

Marius <Mercator>

Parisiis, 1673

X. Synodus, Quae Secunda Constantinopolitana In Ordinatione Maximiani,
iisdem consulibus, VIII. Kalend. Novembris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14215

X. SYNODUS,

QUÆ SECUNDA CONSTANTINOPOLITANA
IN ORDINATIONE MAXIMIANI,

iisdem consulibus, VIII. Kalend. Novembris.

Occasio &
causa synodi.
2. part. conc.
Eph. in lit. ca-
thol. & schism.

THEODOSIUS imperator, cum ex sanctissimo archimandrita Dalmatio cognovisset, illud fibi a comitibus Ephesum missis, qui prohiberent, ne Constantinopolim certi nuntii de rebus Ephesinis venirent, iussit ad se mitti ambarum partium Episcopos, qui palam verum referrent. Missos audivit in villa Rufiniana prope Calchedonem, & quintum quidem Orientales; sed ipsos, factus certior de re tota, dimisit ad suas Ecclesias, catholicos Constantinopolim adduxit, ad præficiendum vrbi regia antistitem.

Qui conve-
nerunt.

Convenerunt igitur Constantinopoli die VIII. Kalend. Novembris, ann. 431. in synodum, Philippus presbyter locum Celestini papæ tenens, Episcopi septem ab æcumenico concilio missi, Arcadius, Juvenalis, Flavianus, Firmus, Theodorus, Acacius, Evoptius; quatuor Ægyptii, Daniel, Theopemptus, Macarius & Potamion; septem alii in comitatu tum forte existentes, Eulalius, Eutrechius, Acacius, Chrysaphius, Jeremias, Theodulus, Isaias, & alii de more ex civitatibus vicinis sedi Constantinopolitane subjectis.

Contentio
propter Phi-
lippum Si-
densem &
Proclum.
Liberat. in
Brev. c. 7.

Inter deliberandum de Antistite præficiendo, iterum orta est contentio, propter Philippum Ecclesie Constantinopolitane presbyterum, & Proclum Deiparæ encomiastem; sed Philippus facile rursus causa cecidit: major fuit de Proclo pugna, alijs e clero instanter eum expectantibus, alijs, & quidem auctoritate pollentibus, veterem repulsæ causam objicientibus, Cyzicena scilicet Ecclesie episcopatum. Ad studium magnæ partis clericorum populique erga Proclum, accedebat synodi æcumenicæ summique Pontificis favor; imo & quoddam quasi jus, quippe cum pro fide pugnavisset acriter, & a Nestorio, cujus impia dogmata palam arguebat, passus esset, quæ solent a tyrannis martyres. Sed hæc ipsa causa Theodosii voluntatem Principumque retinebat, quominus eo inclinarent: metuebant scilicet, ne Proclus, vel Chrysostomi exemplo, vteretur amore populi, ad audendum; quod ante non placeret; vel præ Nestorii odio, consilia pacis, quam, etiam fictam, Imperator volebat, impediret; vel denique veritatis fideique studio impulsus patefaceret potentum Nestorio faventium artes, religioni, occulte quidem, sed perniciosæ, hæcenus noxtas.

Utroque reli-
cto eligitur
Maximianus
fatagente hi-
lippo legato.

Omnibus
gratiosus.

Fecit ea rationum pugna discordiaque, ut ambobus præfatis presbyteris postpositis, in Maximianum animi omnium convenirent, fatagente Philippo legato, in gratiam sui in Ecclesia Romana commilitonis.

Fuit Maximianus Ecclesie Constantinopolitane ex monacho presbyter, pauperumque procurator, in Ecclesia tamen Romana innotuitus

fuerat. Nemini non erat gratiosus, & summo quidem Pontifici, quia cum ipso diu Romanæ in Ecclesia vixerat; & Imperatori, qui Dalmatium Maximiani spirituales patrem vnice venerabatur; & Ephesine synodo, quam cum Dalmatio apud Theodosium juverat; & sancto Cyrillo, cui cum Dalmatio aliisque monachis summa erat necessitudo; & cleri Constantinopolitani catholice parti, cum qua naviter laboraverat; & alijs Nestorio faventibus, propter religiosam simplicitatem & imperitiam, Nestorii desiderium facturam; & ante virisque rerum porientibus, propter indolem pacis amantem; & toti denique populo, propter sanctitatis famam, curamque pauperum. Hunc enim teste summo Pontifice, non divitiarum gloria, non animus potentia cupidus, qui solet inesse ambi-entibus, non honorum status evexit. Suffragio pauperum, quibus fidelis servus & prudens cibum dabat in tempore, super omnia Domini sui constitutus est bona.

Post hæc Celestini verba, sequitur: *Et tamen etiamsi desiderium fuit episcopatus, non nisi propter opus bonum, sicut ait Apostolus, bonum opus concupivit; ita Deus noster. & quid velimus, & cur velimus, attendit. Quis audebit posse magis agere presidentem, quod potius exercere subiectus? Exosus & blasphemus istud officium non poterat habere, id est; corporum curam, qui nitentur animas vulnerare, &c. Quibus non obicitur indicatur, Maximianum laborasse invidia expectatæ dignitatis, sed a Pontifice defensum, quia quas Nestorius pauperum opes dissipaverat, ipse debitos in usus convertere volebat.*

Ex ea synodo datæ sunt literæ tres, nempe Epistola ad summum Pontificem, ad Episcopos veteris synodo datæ. Epiri, & ad Cyrillum; sed hæc ex sola responsione cognoscitur, nam tertia epistola, quæ in tertia parte concilii Ephesini legitur, familiaris est; & Maximiani solius ad amicum scribentis. Prioribus ad Pontificem per Joannem presbyterum; & Episcopus diaconum delatis comitatus est Imperatoris ad eundem epistola; posterioribus ad Epiroras conjuncti canones ab æcumenica synodo sancti adversus Nestorii Cælestique fautores; illarum nihil superest præter memoriam in responsione Pontificis; istæ continentur tertia parte concilii Ephesini; ambæ monent de ordinatione Maximiani in locum Nestorii, quæ fuit absoluta, fidei quidem de errore; Christi vero, de Nestorio victoria. Quæ Romam missæ sunt, Maximiani laudes complectebantur, quæ in Epirum veterem, monita de cavendis schismaticorum artibus, mendacisque jactantium sæcumenici concilii societate frui, cum tamen ab eo forent, per excommunicationis sententiam, alieni & extorres facti.

Porro autem synodus, quos canones Ephesi- Depositi qua-
tuor Episcopi.

nos in Epirum mittebat, isdem vfa est aduersus quatuor diocesis Constantinopolitane metropolitae, Himerium Nicomediae, Helladium Tarsii, Eutherium Tyanæ, & Dorotheum Martianopolis, episcopos, eosque sede, propterea quod pergerent adhaerere Nestorio, deposuit: atque, vt credible est, alios in ipsorum locum suffecit. Sententia huius obscura est mentio, sed nihilominus certa, quemadmodum suo loco ostendimus.

Quid responsum synodice a Celestino papa.

Quid a Macedonibus responsi datum sit, ignoratur. Rescripsit Celestinus Idibus Martiis, per Joannem presbyterum, & Epictetum diaconum, qui cum Romam venissent diebus dominicæ nativitatæ, Constantinopolim ad diem Paschatis redierunt. Rescripsit vero paternas quatuor epistolas optimis senex, ad synodum, ad Theodosium, ad Maximianum, & ad clerum populumque Constantinopolitanum. Et ad synodum quidem, congratulatorias de absoluteione victoriæ, id est, de ordinatione Maximiani: ad Theodosium vero, non gratulatorias tantum, sed etiam hortatorias, vt Nestorio procul ejectione pacem Ecclesiarum procuraret: ad Maximianum monitorias, vt ovile Christi a lupo dissipatum congregaret, majorumque vestigiis insistens Ec-

clesiam sibi creditam pristino splendori restitueret: ad clerum denique populumque vrbis regie prolixas admodum, de victoria Christi ex hoste Nestorio; de constantia Ecclesie Constantinopolitane in retinenda fide, aduersus tyrannidem pastorem in lupum versi; de laudibus Cyrilli pro Christo pugnantis; de suo periclitantibus ferenda operis studio; de Nestorio synodi, quam expetierat, iudicium subterfugiente; de Celestianis eidem adhaerentibus; de audienda Maximiani doctrina, quam Romæ in fonte hausisset; denique de retinenda constanti religione.

Quales Celestini epistolæ.

Atque hæ sanctissimi Pontificis literæ tanto plus habent auctoritatis, cultuque digniores sunt, quanto magis spirant apostolicos sensus; & animi exultantis, paræ victoria; & senis optimi a Deo missionem expetentis, post exantlatos difficillimi belli labores, eamque, cum legitima iustitiæ corona, obtinentis a iusto indice. Nam cum scripsisset Idibus Martiis, in cælum abiit tertio Nonas Aprilis, impetraturus a Deo, quod ab Imperatore petierat, Ecclesiarum concordiam, & Nestorii, discordiarum cause, procul ab hominum societate deportationem.

XI. SYNODUS, QUÆ SECUNDA SCHISMATICA, AB ORIENTALIBUS HABITA,

statim vt solutum est Ephesinum concilium, atque adeo circiter mensem Novembrem ann. CCCCXXXI.

Causa synodi.

RIENTALES statuerant, se nunquam consenturos, vel in depositionem Nestorii, quam iniuria factam, & cum sui contemptu causabantur; vel in restitutionem Cyrilli, quem iure exaucto- ratum a se propter hæresim iactabant. Id vero consilii neque semel cepertur, neque vno in loco, sed Ephesi primum, quo tempore legati, mandatis acceptis, Constantinopolim profecturi erant; iterum Calchedone, cum ex ea postulationem secundam & tertiam Imperatori obtulerunt; Tarsi tertium, cum dimissi reverterentur in Orientem; postremum Antiochiæ, quo Epheso, Calchedoneque confluerant, priusquam a se mutuo divulsæ singuli Ecclesias reviserent.

Unde probatur allata causa.

2. part. conc. Eph. in actis conciliabuli.

Hæc præterquam quod magna ex parte probantur actis concilii Ephesini, Theodoretæ apud Mercatorem testimonio firmantur, scribens enim ille Andreæ Samosateno: *Existimo, inquit, pro omnibus maxime satisfactum esse domino meo sanctissimo & venerando Joanni episcopo, quod nullatenus acquiescam in damnationem Domini mei sanctissimi & venerandi Nestorii episcopi præbere consensum, nec violare communem pro-*

missionem, qua in Tarsis, & Calchedone, & Epheso facta est: meminit enim & eorum, que nuper apud Antiochiam post nostrum regressum a vobis sape deprompta sunt.

Impulsor Theodoretus.

Antiochenam synodum impulsore Theodoro coactam esse, dubitare non licet; quippe cum amici Nestorii casum, adversarii que, vt ipsi quidem videbatur, Cyrilli victoriam ægerime animo ferret.

Qui conveniunt.

Convenisse Episcopos, sive qui Calchedone, sive qui Epheso redierant, par est credere, imo & alios plures, qui tempore concilii in Oriente substiterant, sicut Andreas Samosatenus, &c.

Quid actum.

Quid actum sit, colligi potest utrumque ex testimoniis veterum duorum, qui huiusce conventus meminerunt. Socrates: *Joannes Antiochiam reversus, multis Episcopis in unum collectis, Cyrillum, qui jam Alexandriam redierat, abdicat. Liberatus: His agnitis iussit eos (legatos synodi œcumenicæ) Imperator Ecclesiam ingredi, & pro Nestorio alium ordinare Episcopum; & post hæc iussit omnes Episcopos abire, unumquemque in propriam regionem: & ita Joannes cum suis Antiochiam profectus est, ubi colligens plurimos Episcopos, damnavit iterum Cyrillum, cum jam esset Alexandria.*

Lib. 7. c. 33.

In Irev. c. 6.

ISH

ITANA

NI,

... & summo o dio Romani, qui Dalma- tem vince ve- uam cum Dal- & sancto Cy- ionachis sum- ionachis sum- itiver labora- , propter re- am, Nestorii isque rerum is amantem; anticitatis fa- ne enim teste gloria, non esse ambien- suffragio pau- uident cibum vini sui con-

Et tamen sic non nisi pro bonum opus velimus, posse magis re subiecti non poterat nitetur obicere in- dia expeti- tum, quia tuerat, ipse

is, nempe Epistola u nos veteris synodice sponione e in re- aris est, & Prioribus m, & Epi- l Impera- is ad Epi- ca synodo fautores: am in re- ertia par- e ordina- qua fuit isti vero, stæ sunt, æ in Epi- smaticis se œcu- en ab eo centiam,

Ephesi- Depositi- conc. Epistola